

یادداشت
حمیدپاداش
معاون اقتصادی و امور زیربنایی معاون اول رئیس جمهور

قزاقستان؛ محصور در خشکی آزاد در تجارت

قزاقستان بزرگ‌ترین کشور محصور در خشکی است که قابلیت‌های ویژه‌ای برای اقتصاد ایران می‌تواند داشته باشد. ارتقای سطح روابط تجاری و اقتصادی میان دو کشور از دیدار معاون اول رئیس‌جمهور با نخست‌وزیر قزاقستان همراه سال گذشته در حاشیه دومین مجمع اقتصادی خزر در مسکو کلید خورد. دکتر محمد مخبر همان جا از علیخان اسماعیلیف دکتوت کرد تا با سفر به ایران مقدمات توسعه روابط را ایجاد کند. دیروز اسماعیلیف به تهران آمد و در چند دور مذاکرات فشرده، طرفین به توافقات خوبی برای تحقق چشم‌انداز سه میلیارد دلاری در مناسبات اقتصادی رسیدند. اگرچه این هدف که مورد نظر رؤسای جمهور دو کشور است، نیازمند توسعه زیرساخت‌ها و برنامه‌ریزی کلان است، اما به نظر می‌رسد ارتقای روابط اقتصادی از ۵۰۰ میلیون دلار فعلی به یک میلیارد دلار در آینده‌ای نزدیک، چندان دور از ذهن نباشد. در همین خصوص تمرکزروی موارد ذیل بر اساس توافقات حاصل شده می‌تواند مدنظر قرار گیرد.

۱. بر اساس آمار منتشرشده توسط کمیتهٔ آمار قزاقستان، ارزش مبادلات تجاری میان ایران و قزاقستان در سال ۲۰۲۲ به مبلغ ۵۲۸ میلیون دلار بوده که از این میان سهم صادرات ایران حدود ۳۱۰ میلیون دلار و سهم واردات از قزاقستان ۳۱۸ میلیون دلار بوده است. صادرات کشورمان ۲۷ درصد و مجموع مبادلات تجاری دو کشور ۲۰ درصد افزایش داشته است. حجم کل تجارت قزاقستان با جهان در سال ۲۰۲۲، ۱۳۴٫۴ میلیارد دلار بوده که صادرات ۸۴٫۴ میلیارد دلار (۶۲٫۹ درصد) به نسبت ۲۰۲۱ و واردات ۵۰ میلیارد دلار (با رشد ۲۰٫۸ درصدی به نسبت ۲۰۲۱) بوده است. همین آمارها نشان می‌دهد که سهم صادرات ایران به این کشور به‌رغم افزایش ۲۷ درصدی، همچنان ظرفیت‌های بسیاری برای افزایش دارد. در همین زمینه باید مدنظر داشت که قزاقستان از قرارداد تجارت ترجیحی ایران با اتحادیه اقتصادی اوراسیا حمایت کرده و این قرارداد پس از برگزاری چندین دوره مذاکرات تخصصی نهایتاً در دی‌ماه ۱۴۰۱ به موافقت‌نامه تجارت آزاد ایران و اتحادیه اقتصادی اوراسیا ارتقا یافته است. بنابراین انتظار می‌رود پس از تأیید و تصویب در دولت‌ها و مجالس ۶ کشور (قزاقستان، بلاروس، روسیه، قرقیزستان، ارمنستان و ایران) در تابستان ۱۴۰۲ به مرحله اجرا برسد. این موافقت‌نامه می‌تواند زمینه افزایش سهم ایران از بازار این کشورها را فراهم آورد.

۲. مهم‌ترین محصولات صادراتی ایران به قزاقستان در سال ۲۰۲۲ شامل محصولات لبنی، خشکبار، سبزیجات، انواع میوه، گوجه فرنگی، پیاز، کلم و خیار و سایر خوراکی‌ها بوده است. مصالح ساختمانی، انواع پلیمر، ماشین‌آلات، قطعات و لوازم اتصال، رنگ و مواد شیمیایی، ظروف شیشه‌ای و فلزات از دیگر محصولات صادراتی جمهوری اسلامی ایران به قزاقستان است. مهم‌ترین محصولات وارداتی ایران از قزاقستان در سال ۲۰۲۲ شامل گندم و آرد و مشتقات، جو و سایر محصولات کشاورزی بوده است. این مقادیر ۹۹٫۱۵ کل صادرات جمهوری قزاقستان به ایران را در دوره مزبور تشکیل می‌دهد. با توجه به جنگ اوکراین و کمبود گندم در دنیا، روابط اقتصادی‌تاریک ایران با این کشور می‌تواند اطمینان خاطر بیشتری برای تأمین کالاهای اساسی ایجاد کند. مضافاً این کشور با توجه به نزدیکی جغرافیایی، براحتی می‌تواند با هزینه‌هایی به صرفه‌تر جایگزین کشورهایمان مثل برزیل در تأمین گندم باشد. ۳. توانمندی ایران در صنایع دارویی، مواد غذایی، شیمیایی، ساختن سازی، کشاورزی و صدور خدمات فنی و مهندسی نقاط قوت ایران در تجارت با قزاقستان است. مطابق اعلام قزاقستان، هم اکنون ۸۲ شرکت ایرانی در قزاقستان در حوزه‌های مختلف صنعتی، معدنی و اقتصادی فعال هستند. در این زمینه نزدیک‌ترین خدمات فنی‌مهندسی در زمینه انرژی‌های تجدیدپذیر برای کشورمان وجود دارد. در حالی که قزاقستان جزو ۱۵ سازکننده بزرگ زغال‌سنگ در جهان است، در اسناد استراتژی جامع توسعه جمهوری قزاقستان تا سال ۲۰۵۰، متعهد شده است تا سال ۲۰۵۰ تمام نیروگاه‌های زغال‌سنگ را از رده خارج کند. برای دستیابی به کربن‌زادایی، قزاقستان در ۴۰ سال پیش رو باید بیش از ۶۵۰ میلیون دلار در فناوری‌های کم‌کربن سرمایه‌گذاری کند. هر چند که برنامه اصلی قزاقستان ساخت نیروگاه هسته‌ای با کمک روسیه است، ولی در این میان پیش از هر چیز باید در حوزه انرژی‌های تجدیدپذیر سرمایه‌گذاری کند. قزاقستان قصد دارد تا سال ۲۰۳۰ میزان انرژی‌های تجدیدپذیر را به ۵ برابر افزایش دهد، بنابراین شرکت‌های ایرانی در این زمینه می‌توانند فرصت‌های خوبی برای اشتغالزایی داشته باشند. ۴. قزاقستان به دلیل محصور بودن در خشکی، سرریز ترانزیتی زیادی دارد که می‌توان از این فرصت استفاده کرد. ۱۱٫۹۰۰ ریور ترانزیتی بین‌المللی از خاک قزاقستان می‌گذرد که شامل ۵۰۰۰۰ ریور ریلی و ۶۰۰۰۰ ریور خودرویی است. به دنبال تحریم‌های روسیه، قزاقستان در پی راه‌های جایگزین برای ترانزیت کالاهای خود است و در حال مذاکره با کشورهای آذربایجان، گرجستان و ترکیه برای توسعه مسیر ترانس خزر است. به گفته معاون نخست‌وزیر و وزیر تجارت و همکارش قزاقستان در سفر خود در تاریخ ۲۰ خرداد ۱۴۰۱ به تهران، مسیر ایران به عنوان یکی از مسیرهای جایگزین مورد توجه قزاقستان است. از همین رو تکمیل حلقه‌های مفقوده ریلی و اتصال پسکرانه‌های بندری با خطوط ریلی از الزامات توسعه روابط ایران و قزاقستان است. در حاشیه هجدهمین اجلاس کمیسیون مشترک دو کشور در آستانه دو بهمن سال ۱۴۰۱، هدف‌گذاری ترانزیت ۴ میلیون تن بار در سال بین ایران و قزاقستان از سوی کشورها مطرح و تأکید شد به دلیل ارتباطات نزدیکی که قزاقستان با کشور چین در رابطه با حمل و نقل دارد، امکان ترانزیت هرچه بیشتر کالاهای چینی به اروپا از طریق مسیر عبوری از ایران فراهم شود.

آیت‌الله رئیسی در همایش سراسری فرماندهان انتظامی مطرح کرد مهربانی، تدبیر و اقتدار؛ ۳ ویژگی ضروری برای فراجا

رئیس‌جمهور روز گذشته در بیست و ششمین هما یش سراسری فرماندهان، معاونان، رؤسا و مدیران فراجا در سالن کوثر ستاد فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، مجموعه فراجا را مجری قوانین مجلس، بازوی دولت در تأمین امنیت، آسایش و آرامش مردم و رفاه عمومی و ضابط قوه قضائیه دانست و بر تعامل و هم‌افزایی همه دستگاه‌ها با فراجا در تأمین امنیت پایدار تأکید کرد.

آیت‌الله رئیسی، «مهربانی، تدبیر و اقتدار» را سه ویژگی ضروری برای فراجا دانست و اظهارکرد: پلیس باید در برابر اشرار، مجرمان، قانون‌شکنان و متجاوزان به حقوق مردم مقتدر و مدبرانه و با برنامه ظاهر شده و با مردم مهرورزی کند. رئیس‌جمهور، اعتماد ارکان نظام

و آحاد جامعه به فراجا را سرمایه بزرگی توصیف و تأکید کرد: ضرورت دارد فراجا برای افزایش این سرمایه بزرگ تلاش کرده و اجازه ندهد این اعتبار و اعتماد کاسته شود.

حفظ هوشمندی در برابر فتنه‌ها

آیت‌الله رئیسی ارزش‌ها موجود در نظامی در برابر غنی ایرانی و اسلامی را از سرمایه‌های ارزشمند در هم‌سازی جامعه در برابر جرایم و ناهنجاری‌ها دانست و بر ایجاد ساختارها و سازکارهای مناسب، برای تقویت این ارزش‌ها و ترویج سبک زندگی مبتنی بر فرهنگ اسلامی و ایرانی تأکید کرد. رئیس‌جمهور با بیان اینکه دشمنان با آشوب‌آفرینی تلاش کردند فضای جامعه را ملتهب کنند، افزود: اما ملت و نیروهای امنیتی

آیت‌الله رئیسی در همایش سراسری فرماندهان انتظامی مطرح کرد

مهربانی، تدبیر و اقتدار؛ ۳ ویژگی ضروری برای فراجا

و انتظامی با حضور هوشیارانه و مقتدر در صحنه آنها را ناکام گذاشتند؛ حفظ این هوشمندی برای تداوم خنثی‌سازی فتنه‌ها و توطئه‌ها ضروری است. وی ادامه داد: امروز امنیت اجتماعی، اقتصادی و اخلاقی جامعه مورد تهدید دشمن قرار دارد و نیروی انتظامی در برابر این ناهنجاری‌ها و کسانی که می‌خواهند ناامنی ایجاد کنند، نقش بازدارندگی دارد که لازمه و مقدمه این نقش‌آفرینی، صیانت از سلامت سازمانی است. رئیس‌جمهور در بخش دیگری از سخنانش حمایت دولت از نیروی انتظامی را مورد تأکید قرار داد و گفت: دولت وظیفه خود می‌داند سخنانش حمایت دولت از نیروی انتظامی را مورد تأکید قرار داد و گفت: دولت وظیفه خود می‌داند

رئیس‌جمهور روز گذشته در جلسه هیأت دولت نیز با اشاره به سخنان رهبر انقلاب درباره اهمیت تعامل و هماهنگی قوای سه‌گانه گفت:

همدلی و هماهنگی نه فقط در میان قوای سه‌گانه که باید در تمام سطوح و اجزای نظام حکمرانی کشور سرلوحه عمل قرار گیرد. آیت‌الله رئیسی با تأکید مضاعف بر اهمیت همکاری و هم‌افزایی در سطح قوه مجریه، افزود: وجود تفاوت نظر در سطوح کارشناسی امری طبیعی است اما این نظرات در موضوعات مختلف باید در جلسات تخصصی مطرح شود و پس از مباحثات و گفت‌وگوهای نخبگانی، نهایتاً در حوزه تصمیم‌سازی و اجرا، شاهد عنوان و اتفاق نظر باشیم و آنچه به عنوان نتیجه نهایی و عمل در معرض نگاه و قضاوت مردم قرار می‌گیرد، باید نشان‌دهنده وحدت اجزا و انسجام تصمیمات کلیت قوه مجریه باشد.

رئیس‌جمهور در ادامه، اقدامات بانک مرکزی برای جلوگیری از اضافه برداشت بانک‌ها را تصمیم خوبی برشمرد و گفت: این رویه باید با جدیت دنبال شود. باید در وهله اول به بانک‌هایی که اضافه برداشت دارند، اخطار داده شده و

یادداشت
حمیدپاداش
معاون اقتصادی و امور زیربنایی معاون اول رئیس جمهور

وی خواستار حضور و فعالیت شرکت‌های ایرانی در قزاقستان شد و افزود: قزاقستان از مشارکت شرکت‌های ایرانی برای فعالیت در بخش‌های مختلف همچون انرژی، صنایع، معادن و حمل‌ونقل استقبال می‌کند.

امضای پنج یادداشت تفاهم و یک توافقنامه

در پایان مذاکرات هیأت‌های دوطرف، مراسم امضای این اسناد میان ایران و قزاقستان در زمینه‌های ورزش، فرهنگ، مناطق آزاد، جوانان و گردشگری، با حضور محمد مخبر - و علی‌خان اسماعیل‌اف برگزار شد. در این مراسم یادداشت تفاهم همکاری در زمینه مناطق آزاد و ویژه اقتصادی از سوی سرپرست وزارت جهاد کشاورزی ایران به عنوان رئیس کمیسیون مشترک همکاری‌های دو کشور و وزیر صنعت و توسعه زیرساخت جمهوری قزاقستان به امضا رسید.

همچنین یادداشت تفاهم متقابل همکاری در زمینه ورزش و یادداشت تفاهم همکاری در زمینه جوانان میان وزارت ورزش و جوانان ایران با وزارت فرهنگ و ورزش جمهوری قزاقستان از سوی معاون رئیس‌جمهور فعال شدن و سفیر قزاقستان در ایران امضا شد. یادداشت تفاهم همکاری‌های گردشگری نیز میان وزارت میراث فرهنگی، آموزش کارکنان میان گمرک ایران با وزارت دارایی قزاقستان را امضا کردند. توافقنامه همکاری میان دو شرکت ایرانی و قزاقستانی نیز از سوی مدیران عامل این بخش خصوصی دو کشور بود و سفر فیما‌بین ایجاد کند.

علی‌خان اسماعیل‌اف از ایران به عنوان مهم‌ترین شریک تجاری قزاقستان در منطقه خلیج‌فارس یاد کرد و گفت: در حال حاضر بیش از ۷۰ شرکت ایرانی در قزاقستان فعالیت دارند و آستانه آمادگی برای سرمایه‌گذاری در این زمینه هنوز مناسب در این زمینه نتوان ضمن خود را با تهران گسترش دهد تا حجم مبادلات تجاری فیما‌بین به ۳ میلیارد دلار ارتقا پیدا کند.

نهادی امنیتی و قضایی در مازندران تشکیل شده است. همچنین احمد وحیدی، وزیر کشور در تماس تلفنی با استاندار مازندران ضمن دریافت آخرین اطلاعات این حادثه، بربررسی سریع و همه‌جانبه این موضوع تأکید کرد. همچنین روح‌الله سلگی، معاون سیاسی-امنیتی استاندار مازندران اظهار کرد که در پی شهادت آیت‌الله سلیمانی، مطابق تصمیم مقامات استان، سه روز عزای عمومی در مازندران اعلام می‌شود.

پیام تسلیت نماینده ولی فقیه و استاندار سیستان و بلوچستان

پس از وقوع این حادثه، نماینده ولی فقیه در سیستان و بلوچستان و استاندار این استان با صدور پیامی مشترک اعلام کردند: مردمداری، عظمت و روحیه شجاعت میهن اسلامی سبزی است. ایشان در استان در اذهان اقشار مختلف مردم اعم از تشیع و تشن به یادگار مانده و از ایشان الگویی مجسم در امر وحدت اسلامی ساخته است.

در پیام مشترک آیت الله مصطفی محامی و محمد کرمی آمده است: آیت‌الله عباسعلی سلیمانی سال‌های عمر پربرکت خویش را در مسیر اشاعه معارف اسلام ناب محمدی(ص)، تحقق آرمان‌های انقلاب اسلامی و خدمت به مردم نقاط مختلف میهن اسلامی سپری کرد. در ادامه این پیام آمده است: کلام نافذ و خطابه‌های ارزشمند ایشان در سنگر نمازجمعه شهرستان‌های بایلسر، زاهدان و کاشان، مایه تعالی جامعه و انگیزه معنوی نمازگزاران بود و یاد و خاطر ایشان در اذهان و قلوب مردم، دوستداران و شاگردان ایشان باقی خواهد ماند.

سلفی شهادت

با انتشار خبر شهادت آیت‌الله سلیمانی، کاربران فضای مجازی تصویر مشترک این

در حضور معاون اول رئیس‌جمهور و نخست‌وزیر قزاقستان صورت گرفت

امضای پنج یادداشت تفاهم و یک توافقنامه همکاری میان تهران و آستانه

میان جمهوری اسلامی ایران و قزاقستان، پنج یادداشت تفاهم و یک توافقنامه همکاری میان دو کشور به امضا رسید.

پیشنهاد مخبر برای تدوین نقشه‌راه جامع همکاری تهران و آستانه

معاون اول رئیس‌جمهور کشورمان، مذاکرات مشترک هیأت‌های عالی‌رتبه دو کشور، با بیان اینکه زمینه‌های فراوانی برای گسترش همکاری‌های ایران و قزاقستان وجود دارد، بر لزوم تدوین نقشه راهی جامع برای توسعه مناسبات و همکاری‌های طولانی‌مدت میان دو کشور برای رسیدن به سقف مبادلات و جنبه‌های خصوصی، دیرپار مهم‌ترین مسائل منطقه‌ای و بین‌المللی و همچنین راهکارهای گسترش همه‌جانبه روابط و سایر موضوعات مورد علاقه طرفین، با یکدیگر گفت‌وگو و رایزنی کردند. پس از آن هیأت‌های عالی‌رتبه دو کشور در یک نشست مشترک، درباره مسائل و موضوعات مختلف با یکدیگر تبادل نظر کردند. در پایان این مذاکرات و با هدف توسعه و تحکیم روابط و گسترش مناسبات

روز گذشته آیت‌الله عباسعلی سلیمانی از سوی یک فرد مسلح مورد اصابت گلوله قرار گرفت

چهارمین شهید در «سلفی شهادت»

آیت الله عباسعلی سلیمانی، نماینده مردم سیستان و بلوچستان در مجلس خیرگان رهبری و امام جمعه سابق شهرهای بایلسر، کاشان و زاهدان در یکی از بانک‌های شهرستان بایلسر مورد سوءقصد مسلحانه قرار گرفت و به شهادت رسید. فرد غارب نیز بلافاصله دستگیر و تحت بازجویی نیروهای امنیتی قرار گرفت. تا لحظه تنظیم این گزارش جزئیات بیشتری از انگیزه قاتل منتشر نشده است.

پیام تسلیت نماینده ولی فقیه و استاندار سیستان و بلوچستان

در مرحله بعدی با قاطعیت با این موضوع برخورد شود.

بررسی اصلاح ساختار بودجه در شورای هماهنگی اقتصادی قوا

عصر روز گذشته، جلسه شورای عالی هماهنگی اقتصادی سران قوا به ریاست آیت‌الله رئیسی و با حضور دیگر اعضا تشکیل شد. در این جلسه که به اصلاح ساختار بودجه اختصاص داشت، چالش‌های اساسی بودجه کشور در ۱۶ محور درآورده‌های دولت، نظرات در این مورد، طرح‌های مختلف کارشناسی دستگه‌های مختلف از جمله سازمان برنامه و بودجه، مرکز پژوهش‌های مجلس و نیز پیش‌نویس تدوین شده در زمینه اصلاحات ساختاری بودجه از سوی دبیرخانه شورای عالی هماهنگی اقتصادی ارائه شد.

یادداشت
حمیدپاداش
معاون اقتصادی و امور زیربنایی معاون اول رئیس جمهور

همسایه را جزو سیاست‌های اصلی ایران برشمرد و گفت: مناسبات تجاری دو کشور به‌رغم اینکه با رشد ۲۰ درصدی همراه بوده و حجم مبادلات تجاری به بیش از ۵۰۰ میلیون دلار رسیده است اما این سطح از مناسبات اقتصادی با روابط صمیمانه و نزدیک سبب دو کشور نتاسب ندارد. بنابراین باید تلاش کنیم با برنامه‌ریزی مناسب سطح مبادلات تجاری خود را به هدفگذاری انجام شده یعنی سه میلیارد دلار در سال برسانیم.

معاون اول رئیس‌جمهور، اجرای برنامه‌های میان دو کشور را نیازمند افزایش پرواز مستقیم و تشکیل شرکت مشترک کشتیرانی برشمرد و گفت که در این زمینه نیز توافق صورت گرفته است. مخبر بر لزوم استفاده از ظرفیت‌های منطقه‌ای نظیر اتحادیه اوراسیا، سازمان همکاری شانگهای و اگو تأکید کرد و گفت: به دنبال ایجاد توافقنامه‌های همکاری چهارجانبه ایران- قزاقستان- ترکمنستان - روسیه و ایران -قزاقستان- ترکمنستان و چین هستیم تا بتوانیم خطوط ترانزیتی را تقویت کنیم که در این زمینه توافقات کلی انجام شد.

معاون اول رئیس‌جمهور فعال شدن بخش خصوصی ایران و قزاقستان را از دیگر موضوعات مطرح شده در مذاکرات دو کشور برشمرد و گفت: مقدمه اصلی این اتفاق ایجاد تسهیلات بیمه‌ای و بانکی میان دو کشور است. وی ادامه داد: پیمان پولی میان دو کشور و استفاده از ارز ملی برای مبادلات تجاری از دیگر موضوعات مطرح شده بود که در این زمینه به تفاهم نسبی دست پیدا کردیم.

ایران یک شریک تجاری مهم برای قزاقستان

نخست‌وزیر قزاقستان نیز با بیان اینکه تمام شرایط برای تحقق توسعه روابط فراهم است، از ایران به عنوان یک شریک تجاری مهم برای قزاقستان یاد کرد و تقویت و ارتقای سطح همکاری‌های حوزه انرژی، حمل‌ونقل، و کشاورزی و صنعت میان دو کشور را خواستار شد. اسماعیل‌اف افزود: ما علاقه‌مند به تبادل تجربیات و توسعه همکاری‌ها در بخش‌های مختلف هستیم، نسبت به آینده همکاری‌های تهران و آستانه خوشبینیم و برای تقویت همه این بخش‌ها نماینده‌ای ویژه تعیین خواهیم کرد.

شهید در کنار شهید حاج قاسم سلیمانی، شهید سیدعلی هاشمی (معاون اطلاعات سپاه سیستان و بلوچستان) و شهید سجاد شهرکی (امام جماعت مسجد مولای متقیان زاهدان) را منتشر کرده و آن را «سلفی شهادت» نامیدند. در این تصویر که به صورت سلفی توسط شهید شهرکی گرفته شده است، حاج قاسم سلیمانی در مراسم تشییع شهید محبعلی فارسی از فرماندهان دفاع مقدس در ۱۴ اردیبهشت ۹۶ حضور داشته و از سوی شهیدان سلیمانی و هاشمی همراهی می‌شده است. شهید هاشمی و شهید شهرکی در حوادث پاییز سال گذشته از سوگی گرفته‌ایستی به شهادت رسیدند. گفتنی است آیت‌الله سلیمانی متولد سال ۱۳۲۶ در شهرستان سوادکوه استان مازندران بوده است.